

Kultuur: Lastetrupid näitasid lähedaid lugusid

Inna Grünfeldt

[inna.grynfeldt\(at\)virumaateataja.ee](mailto:inna.grynfeldt(at)virumaateataja.ee)

Kunda linna klubi korraldatud kolmas üleriigiline 1.-5. klasside näitetruppide alternatiivfestival Väike Lava 2009 Kundas näitas lasteteatri mõttelendu.

Väike Lava 2009 tõi publiku ette eripalgeliste lavastustega 13 laste näitetruppi kogu Eestist.

Kahe päeva jooksul vaadati ära etendused, esitleti truppe tutvustavaid videoklippe, peeti teatriolümpiat ning kuulati juhendajate ja žürii jututuba. Et lapsed teatrivaatamisest liiga ei väsiks, tegutses paralleelselt meisterdamistuba.

Noorted näitemängusõbrad seisis esimesel festivalipäeval suisa järjekorras, et saada autogramm "sellelt kuulsalt onult" ehk žürii esimehelt, Rakvere teatri peanäitejuhilt Üllar Saaremäelt.

Mänguröömu jälil

Festivali maskotiks kujunenud Suure Karu Karoliine auhinna said Kunda linna klubi juhataja Maiu Küngase sõnul kolm kõige vahvamat lavastust. Väikese Karu Karoliine pälvisid kolm truppi, kellel on veel natuke arenguruumi. Välja anti ka 19 eripreemiat.

"Meie eesmärk on märkida ära tublimaid, kuid mitte seada truppe pingeritta, tahame, et lastele jääks rõõm teha ja mängida," ütles Küngas.

Seetõttu kantakse hoolt, et iga truppi märgataks.

"Žürii oli väga positiivne. Traditsioonilises jututoas andsid nad häid nõuandeid. Juhendajad kiitsid, et jututuba oli innustav, mitte liiga kriitiline," rääkis Maiu Kungas.

Väikese Lava žürii esimees Üllar Saaremäe arvas, et kuna tal puudub suurem lasteteatri hindamise kogemus, saab ta eelõige rääkida juhendajatest.

"Mulle meeldisid asjad, kus puudus silmaga nähtav ambitsioon, kus lasti lastel mängida ja improviseerida. Kui oli tajuda juhendaja teatripüüdlusi, tekkis küsimus, kas vaatan laste tegemisi või juhendaja kinnipüüdmata sinilindu," kõneles ta.

"Üldpilt oli äärmiselt huvitav. Ei olnud, et paneme vahva kostüümi selga ja räägime päheõpitud teksti. Oli laheda mõttega lavastusi ja lugusid, kus lapsed said väga hästi aru, mida nad laval tegid," arvas Saaremäe.

Peanäitejuhi meelest kipuvad juhendajad olema nõuannete suhtes natuke liiga tundlikud ning asuma kergesti kaitsepositsioonile. "Nõuanded aitavad lihtsalt teha veel paremini," kinnitas ta.

Harrastusteatri liidu üllatusesindajana žüriisse kuulunud Viru-Nigula rahvamaja juhataja Tiit Alte arvas, et festivalil oli paremaid ja kehvemaid lavastusi, kuid üldmulje jäi väga hea ja igas lavastuses oli, mida kiitvalt ära märkida. "Tekkis kindlustunne - peale on kasvamas nii teatritegijaid kui ka vaatajaid," lausus ta.

Alte sõnul on lasteteatri kõige suurem voorus, kui lapsed on suudetud haarata mängu nii, et nad tunnevad sellest rõõmu, ja kõige suurem häda, kui materjal, mis on valitud, ei puuduta lapsi.

Kunda laste esindaja žüriis, Kunda ühisgümnaasiumi 7. klassi õpilane Liisi Uusküla, kes varasematel festivalidel on kaasa löönud näitlejana, ütles, et nüüd nägi lavastusi hoopis teistmoodi. "Sel aastal olid paremad etendused kui varasematel, ka tase oli parem. Ainult üks oli täiskasvanute etendus," arvas teatrineiu.

Uusküla meelest oli positiivne, et paljud elasid hästi rolli sisse. "Mõnes kohas mängiti natuke üle ja mõned lihtsalt ütlesid teksti, oleks võinud rohkem mängida," tõi ta esile mõne vajakajäämise.

Eesti Harrastusteatri Liidu tegevjuht Kristiina Oomer ütles, et festivalid saavad toimuda vaid siis, kui on, kes neid korraldab, ning korraldajad ja toetajad on tänu väärt.

Oomeri sõnul sai festivalil näha väga mitmekesisist lasteteatrit - oli töötamist tõsise materjaliga, oli lugusid, mis kippusid liiga meelelahutuslikuks.

"Positiivne on see, et koolides on õpetajaid, kes tahavad lastega teatrit teha," rõhutas ta. "Teatritegemisega saab arendada lastes mõtlemis-, kohanemis- ja keskendumisvõimet, mis on elus väga vajalikud. Oluline on, et osatakse anda lastele lavalisi ülesandeid, aidatakse lapsel karakterit luua - sellest sünnibki lavastus."

Kooliteatril läheb hästi

Materjale oli Oomeri hinnangul lavale toodud erinevaid, võetud internetist või õpetajate enda seadeid.

"Kõike võib mängida, aga see peab olema põhjendatud. Kui toimub etendus, peaks olema tunda, et tahetakse seda lugu vaatajale rääkida, sealt peaksid välja tulema laste mõtted. Küsimus on, kuidas lapsi nii suunata ja juhatada, et nad jääksid vabaks ja areneks nende loomingulisus. Töö, mis õpetajad teevad, on tohutult tänuväärne," arutles Kristiina Oomer.

Eesti Harrastusteatri Liidu tegevjuhi arvates on loomulik, et mõni lavastus õnnestub rohkem, teine vähem, ja iga kord ei peagi tooma lavastust festivalile.

"Eesti kooliteatril läheb hästi, tal on täiesti oma koht eesti kultuuris," kinnitas Kristiina Oomer.

"Lastega on alati tore ja nii palju on positiivset tagasisidet, see annab jõudu, et järgmisel aastal taas festival teha," rõõmustas Maiu Kungas.

Festivali Väike Lava 2009 tulemused

Peapreemiad

Suure Karu Karoliine preemia:

Jõgeva gümnaasiumi kooliteater Liblikapüüdja, "Lapsesuu", lavastaja Lianne Saage-Vahur;

Kuusalu keskkooli algklasside näitering, A. A. Milne'i ainetel S. Kallionsivu "Juhtumid sõpradega", lavastaja Saima Kallionsivu;

Rakvere gümnaasiumi 5.b klassi sõnakunstiring, E. Vilde järgi L. Gustavsoni "Vigased pruudid", lavastaja Jana Sillajõe.

Väikese Karu Karoliine preemia:

Türi gümnaasiumi näitetrupp, omalooming "Rebase kolm heategu", lavastaja Elvi Lükki;

Jõgeva gümnaasiumi kooliteater Liblikapüüdja, I. Tera "Isevärki koolitund", lavastaja Anna-Maria Vahur;

Albu põhikooli näitetrupp,

A. Rudolphi ja N. Mooste ainetel "Alati korralik olla - seda ei suuda ju keegi", lavastaja Mare Kabel.

Lääne-Virumaa lastest said eripreemia:

Lauren Kozlov, Kunda linna klubi laste näitetrupp Karoliine - Juku õe ja Väikese Nõia osatäitmise eest; Rakvere reaalgümnaasiumi 5.T lavastus "Gabaree" - stsenograafia preemia; Rakvere põhikooli näitetrupp, lavastus "Vapper keefir" - kostüümpreemia (pildil); Karl Rapur, Rakvere põhikooli näitetrupp - keefiri osatäitmise eest; Merilin Pikki, Kunda laste näitetrupp Karoliine - kaaren Abrakase osatäitmise eest; Rakvere reaalgümnaasiumi 5.T (teatri)klass - lavalise liikumise preemia; Irina Fadejeva, Rakvere

gümnaasiumi 5.b klassi sõnakunstiring, sulase Joosepi osatäitmise eest.

Virumaa Teataja Kultuur
